

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrfbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrfbih@vrfbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KANTONA SREDIŠNJA
BOSNA
NOVI TRAVNIK
ZA 2011.GODINU
Broj:05-03/12**

Sarajevo, lipanj 2012. godine

**MENADŽMENTU
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KANTONA SREDIŠNJA BOSNA
NOVI TRAVNIK**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna** za 2011. godinu (priložene bilance stanja na dan 31. prosinca 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna, odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Osnova za izražavanja mišljenja:

- 1. Ne možemo potvrditi da je izvršeno adekvatno praćenje izvršenja Finansijskog plana i da su se sredstva koristila do visine odobrenih Finansijskim planom kako je to regulirano Zakonom o proračunima u Federaciji BiH, što je imalo za posljedicu da su rashodi po osnovu bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona više iskazani za 301.976 KM, rashodi po osnovu nabave ortopedskih pomagala više su iskazani za 44.733 KM, troškovi naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad iskazani su više za 24.260 KM i materijalni troškovi Stručne službe Zavoda ostvareni su više od Plana za 17.148 KM (Točka 4.5.2 i 4.5.3 Izvješća).**

2. Popis potraživanja i obveza nije u cjelosti izvršen u skladu sa Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza u Zavodu (Točka 4.9 Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2011. godine, rezultate poslovanja te novčani tijek za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna u tijeku 2011. godine, osim za napomene navedene u točki 1. i 2. u prethodnom pasusu, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 21.06.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	2
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	2
3.	REZIME.....	3
4.	NALAZI I PREPORUKE	4
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća.....	4
4.2	Sistem internih kontrola.....	4
4.3	Financijski plan Zavoda.....	5
4.4	Prihodi Zavoda.....	6
4.5	Rashodi i izdaci.....	7
4.5.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	7
4.5.2	Rashodi zdravstvene zaštite	9
4.5.3	Tekući transferi	12
4.6	Javne nabavke za potrebe Stručne službe.....	13
4.7	Kapitalni transferi	13
4.8	Stalna i novčana sredstva	14
4.9	Potraživanja i obveze	14
	PRILOG BR. 1.....	1

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KANTONA SREDIŠNJA BOSNA
za 2011. godinu**

1. UVOD

Zavod za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna (u daljem tekstu:Zavod) osnovan je na temelju Odluke o početku rada Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna («Sl. Novine ŽSB br.9/00 i 16/01) u skladu sa člankom 95. Zakona o zdravstvenom osiguranju i Statutom Zavoda. Zavod je pravna osoba i upisan je u sudski registar.

Djelatnost Zavoda uređena je Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, drugim zakonskim i podzakonskim aktima, županijskim propisima, Statutom i drugim općim aktima Zavoda i ugovorima koje Zavod zaključi ili kojima pristupi a koji se odnose na: provođenje politike razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite koja se osigurava obveznim zdravstvenim osiguranjem, obavljanje poslova ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima, te plaćanje usluga zdravstvenim ustanovama na temelju zaključenih ugovora, određivanje visine naknade plaće i najvišeg iznosa naknade plaće na teret županijskog zavoda zdravstvenog osiguranja, učešće u izradi i provođenju međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje, vršenje obračuna dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i drugih poslova u skladu sa ovim ugovorima, kao i obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih navedenim aktima.

Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova Zavod je osnovao Stručnu službu u sjedištu Zavoda u Novom Travniku i poslovnice zdravstvenog osiguranja koje imaju sjedište u Općinama Kantona Središnja Bosna i to: Bugojno, Busovača, Dobretići, Donji Vakuf, Fojnica, Gornji Vakuf, Jajce, Kiseljak, Kreševo, Novi Travnik, Travnik, Vitez.

Unutarnja organizacija Zavoda utvrđena je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, kojeg donosi ravnatelj Zavoda uz suglasnost Vlade Kantona Središnja Bosna. Tijelo upravljanja Zavodom je Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31.12.2011. godine u Zavodu su bila zaposlena 72 djelatnika od 74 koliko je sistematizirano Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda.

Sjedište Zavoda je u Novom Travniku, Kralja Tvrtka 18.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća Zavoda za 2011. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješća je omogućavanje revizoru izražavanja mišljenja o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. jesu li finacijska izvješća u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazali finacijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2011. godine, izvršenje Finacijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, je li poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, je li trošenje javnih sredstava namjensko, te jesu li finacijska izvješća sačinjena u skladu sa Međunarodnim standardima finacijskog izvješćivanja.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od kraja studenog do sredine prosinca 2011. godine i krajem lipnja i početkom srpnja 2012. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na temelju uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost neotkrivanja pojedinih materijalno značajnih grešaka.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Zavoda za 2011. godinu konstatirali smo određeni broj propusta i u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola u cilju postizanja pouzdanosti finacijskog izvješćivanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.

Poduzeti aktivnosti na dopuni Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima i istim obvezno definirati upravljačke, administrativno kontrolne postupke, finacijsko-računovodstvene interne kontrolne postupke, postupke informiranja, komuniciranja i nadgledanja a posebno postupke procjene rizika koji predstavlja opći pregled podložnosti određene funkcije ili aktivnosti na greške, nepravilnosti, neovlaštenu uporabu ili neodgovarajuće rezultate programa.

Interni revizor Zavoda treba, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, donijeti Strategijski plan rada te Godišnji plan i program rada, implementirati plan i program revizije i izvješćivati o istom.

Nastaviti aktivnosti, skupa sa Vladom Kantona Središnja Bosna, na iznalaženju načina za saniranje deficita iskazanog zaključno sa 31.12.2011. godine.

Izdatke za financiranje rada Upravnog vijeća kao i naknade povjerenstava knjigovodstveno evidentirati u skladu sa kontnim planom na poziciji izdataka za materijal i usluge.

Finacijski plan, u dijelu materijalnih troškova Stručne službe Zavoda, razraditi po svim vrstama troškova kako bi se moglo pratiti izvršenje Finacijskog plana u ovom dijelu.

U suradnji sa resornim ministarstvom, kontinuirano pratiti aktivnosti na usuglašavanju zakonskih propisa koji se odnose na nabavku lijekova i inicirati, putem svojih predstavnika kod Vijeća ministara BiH, donošenje podzakonskih akata.

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za nabavke ortopedskih pomagala i troškova bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona samo do visine utvrđene u Finacijskom planu.

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda samo do visine utvrđene u Finacijskom planu.

Dosljedno provoditi članak 57 Zakona zdravstvenoj zaštiti kojim je utvrđen rok od 45 dana(od dana prijema zahtjeva za povrat) za povrat isplaćene naknade plaće zbog privremene spriječenosti za rad.

Plan nabavki stalnih sredstava u cijelosti sačiniti u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH sa iskazanim planiranim veličinama.

Kod nabavki opreme za zdravstvene ustanove postupati u skladu sa člankom 13 Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz poslovnih knjiga vršiti nakon što posebna komisija izvrši odstranjivanje imovine iz Zavoda (uništenje, prodaja ili ustupanje bez naknade), sačini zapisnik a nadležno tijelo donese odluku o načinu likvidiranja imovine.

Nastaviti aktivnosti na utvrđivanju vlasništva nad poslovnim prostorima Službe i na njihovoj uknjižbi.

Popis obveza i potraživanja u cijelosti vršiti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o popisu Zavoda.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvješća za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere je li postupljeno po preporukama danim u prethodnoj reviziji za 2006. godinu, ističemo da Zavod

nije postupio po preporukama koje se odnose na:

- Zavod nije u propisanom roku isplaćivao naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad osiguranicima (45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat) kako je to regulirano člankom 57. Zakona o zdravstvenom osiguranju,
  - Nije vršeno adekvatno praćenje izvršenja Finansijskog plana
- Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- Poduzete su aktivnosti na dopuni odredbi Statuta od strane Upravnog vijeća Zavoda u dijelu koji se odnosi na vrijeme na koje se imenuje ravnatelj Zavoda, međutim na iste Sabor kantona nije dao suglasnost

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- Izvršena je izmjena i dopuna Pravilnika o računovodstvu Zavoda zdravstvenog osiguranja SBK/KSB
- Uz godišnji obračun Zavod je sačinio Analizu iskaza u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH

4.2 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkcioniranja sistema internih kontrola u Zavodu, kako bi se uvjerali osiguravaju li uspostavljene interne kontrole potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Zavoda, a temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je adekvatna organizacijska struktura i kvalitetni interni akti.

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda donesen je od strane ravnatelja a odobren je od strane Vlade Kantona Središnja Bosna 10.12.2008. godine. Vlada Kantona dala je suglasnost i na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda 28.02.2011. godine. Navedenim Pravilnikom utvrđena je unutarnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, uvjeti koje zaposlenici moraju ispunjavati kako bi mogli raditi na određenom radnom mjestu, potreban broj izvršitelja na radnim mjestima i druga pitanja.

U skladu sa Statutom Zavodom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji se od devet (9) članova koje imenuje Vlada kantona na mandat od četiri (4) godine. Upravno vijeće u sadašnjem sazivu imenovano je Rješenjem predsjednika Vlade kantona br. 01-34-30/09 od 10.02.2009. godine. Tijekom revidirane godine isto je održalo 22 sjednice. Uvidom u dokumentaciju vezanu za rad Upravnoga vijeća (zapisnike sa sjednica) konstatirali smo kako je isto imalo aktivnu ulogu u upravljanju Zavodom kakvu po Statutu i treba imati.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, u okviru Stručne službe za opće, pravne i kadrovske poslove sistematizirano je i popunjeno radno mjesto internog revizora. **Obzirom da interna revizija treba biti funkcionalno neovisna i neposredno odgovorna ravnatelju Zavoda, smatramo da radno mjesto internog revizora treba biti sistematizirano izvan bilo koje stručne službe Zavoda.** U opisu poslova internog revizora je da procjenjuje adekvatnost i učinkovitost sustava finansijskog upravljanja i kontrole u smislu prepoznavanja rizika, procjene i upravljanja rizikom, da planira godišnji i trogodišnji plan interne revizije, izvješćivanje o provedenim postupcima revizije i drugo. **Provedenom revizijom smo utvrdili da isti za 2011. godinu nije sačinio Strategijski plan rada niti Godišnji plan i program rada kako je to regulirano Zakonom o internoj reviziji. Što se tiče monitoringa internih kontrola Zavoda za 2011. godinu od strane internog revizora, utvrdili smo da isti nije rađen.** Prezentiran nam je (za 2011. godinu) Zapisnik o izvršenoj kontroli utroška odobrenih sredstava u Domu zdravlja Bugojno. Navedena kontrola je obavljena po nalogu ravnatelja Zavoda za provjeru poslovanja

prema ugovorima o međusobnim odnosima o pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite sa domovima zdravlja za period od 2009. godine do 30.06. 2011. godine od strane ovlaštenih lica. Utvrdili smo da je među ovlaštenim licima bio i interni revizor koji je u konkretnom slučaju postupao samo kao ovlašteno lice a ne kao interni revizor.

Upravno vijeće Zavoda je u 2007. godini donijelo Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima koji obvezno treba da sadrži upravljačke i administrativno kontrolne postupke, finansijsko-računovodstvene interne kontrolne postupke i postupke procjene rizika, informiranje, komuniciranje i nadgledanje radi osiguranja ciljeva Zavoda. U Pravilniku je navedeno da svaki od navedenih kontrolnih postupaka ima kao temelj odgovarajuću proceduru i da svaka procedura pored ostalog sadrži i rizike koji mogu biti od utjecaja na izvršavanje procedure. **Međutim, u isto se nismo mogli uvjeriti te smatramo da navedeni Pravilnik nije urađene na zadovoljavajući način.**

Kada su u pitanju kontrolne aktivnosti, utvrdili smo da je Zavod donio i usvojio veliki broj procedura kojima se regulira djelovanje sistema internih kontrola. **Međutim, određeni broj internih akata donesen je u ranijem periodu i isti nije u potpunosti usuglašen sa izmjenama i dopunama važećih zakonskih i podzakonskih propisa i akata.** Također smo utvrdili da Zavod nije u potpunosti poštovao zakonske propise kao i donesene pisane procedure što je imalo za posljedicu određene propuste u radu koji se uglavnom odnose na: nedonošenje Godišnjeg plana i programa rada od strane internog revizora, nije utvrđena procjena rizika po procesima Zavoda, naknade članovima Upravnog vijeća i povjerenstava nisu evidentirane u skladu sa kontnim planom, Finansijski plan u dijelu materijalnih troškova Stručne službe nije razrađen po vrstama troška, nije poštivan Zakon o proračunima u FBiH u dijelu utroška sredstava samo do visine utvrđene Finansijskim planom (ortopedska pomagala, naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad, rashodi po osnovu bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona, materijalni troškovi Stručne službe Zavoda) plan javnih nabavki nije sačinjen u cjelosti u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, financiranje kapitalnih izdataka nije vršeno u potpunosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, nije formirano Povjerenstvo za uništenje, prodaju ili ustupanje sredstava, popis obveza i potraživanja nije u cjelosti izvršen u skladu sa propisima.

Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola u cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izvješćivanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.

Poduzeti aktivnosti na dopuni Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima i istim obvezno definirati upravljačke, administrativno kontrolne postupke, finansijsko-računovodstvene interne kontrolne postupke, postupke informiranja, komuniciranja i nadgledanja a posebno postupke procjene rizika koji predstavlja opći pregled podložnosti određene funkcije ili aktivnosti na greške, nepravilnosti, neovlaštenu uporabu ili neodgovarajuće rezultate programa.

Interni revizor Zavoda treba, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, donijeti Strategijski plan rada te Godišnji plan i program rada, implementirati plan i program revizije i izvješćivati o istom.

4.3 Finansijski plan Zavoda

Upravno vijeće Zavoda je 21.03.2011 godine (nakon usvajanja prijedloga od strane Ministarstva financija kantona i Vlade kantona o smanjenju pozicije „prihodi iz Proračuna kantona za pokriće razlike viška rashoda nad prihodima u skladu sa člankom 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju Kantona Središnja Bosna“ sa iznosa od 6.529.000 KM na iznos od 2.612.000 KM) donijelo Odluku o usvajanju Finansijskog plana Zavoda za 2011. godinu po kojem su ukupni prihodi uravnoteženi sa ukupnim rashodima u iznosu od 84.958.403 KM. Na isti su suglasnost dali Vlada i Sabor kantona. Navedenim člankom je regulirano da, ukoliko Vlada kantona utvrdi da su gubici kantonalnog Zavoda nastali iz objektivnih okolnosti, isti se pokrivaju iz Proračuna kantona kao potpora za likvidnost u iznosu koji nedostaje. Do usvajanja Finansijskog plana u skladu sa Zakonom o proračunima u Federaciji BiH, primjenjivala se Odluka Upravnog vijeća o privremenom financiranju donesena 21.12.2010. godine za razdoblje od 01.01.do 31.03. 2011. godine. U skladu sa zakonskim propisima Upravno vijeće Zavoda je 21.11.2011. godine donijelo Odluku o Izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2011. godinu po kojoj su ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci

planirani u iznosu od 87.066.362 KM. Međutim, Ministarstvo financija kantona nije dalo suglasnost na isti u dijelu kojim se planira pokriće viška rashoda (deficita) za 2009. i 2010. godinu u ukupnom iznosu od 6.604.360 KM i zatražilo je da u Financijskom planu ostaje samo iznos prihoda iz Proračuna kantona za pokriće rashoda iz 2009. godine u iznosu od 2.612.000 KM. Nakon postupanja po navedenom, Upravno vijeće Zavoda je 19.12.2011. godine donijelo Odluku o Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2011. godinu sa uravnoteženim prihodima i primicima, rashodima i izdacima u iznosu od 83.074.002 KM. Isti je dobio suglasnost Vlade i Sabora kantona.

U Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna, prihodi i primici iskazani su u iznosu od 78.852.502 KM, rashodi i izdaci 80.344.642 KM i višak rashodima nad prihodima u iznosu od 1.492.140 KM. Upravno vijeće Zavoda je 29.02.2012. godine donijelo Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna Zavoda za 2011. godinu i Odluku o pokriću viška rashoda nad prihodima za 2011. godinu u skladu sa člankom 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju kantona.

Vlada kantona je 19.12.2011. godine donijela Zaključak kojim se imenuje Povjerenstvo koje će utvrditi razloge nastanka deficita u Zavodu kao i rokove i način pokrića istoga. Iskazani kumulirani deficit Zavoda sa 31.12.2011. godine iznosi 5.520.441 KM. Na kraju naše revizije utvrdili smo da je Vlada kantona 23.03.2012. godine usvojila Izvješće Povjerenstva i utvrdila da je kumulirani deficit u Zavodu, zaključno sa 31.12.2011. godine nastao iz objektivnih okolnosti. Također je obvezala Zavod da sačini i dostavi prijedlog plana sanacije deficita što je Zavod i učinio 12.06.2012. godine.

Smatramo da su razlozi iskazivanja deficita za 2011. godinu (pored smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan i prekoračenja sredstava na pojedinim pozicijama rashoda u odnosu na plan) i u određenim zaključcima Vlade kantona. Naime, Vlada kantona je 30.06.2011. godine donijela Zaključak kojim nalaže Zavodu da kroz racionalizaciju vlastitog poslovanja kao i odnosa sa ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite osigura dodatne financijske resurse za isplatu regresa za godišnji odmor za zdravstvene radnike za 2010. godinu. Temeljem navedenog Upravno vijeće Zavoda je 07.07.2011. godine donijelo Odluku o odobravanju sredstava zdravstvenim ustanovama za regres za 2010. godinu u ukupnom iznosu od 737.056 KM (400 KM po zaposleniku). Sredstva za ove namjene su isplaćena iz sredstava Zavoda a ista nisu bila planirana Financijskim planom Zavoda. Za isplatu ovih sredstava Zavod je sklopio Anexe ugovora sa zdravstvenim ustanovama. Mišljenja smo da je na iskazani deficit utjecao i Zaključak Vlade kantona od 26.08.2011. godine kojim nalaže Upravnom vijeću da stavi van snage Odluku o smanjenju vrijednosti boda sa zdravstvenim ustanovama-domovima zdravlja i bolnicama, što je Upravno vijeće ispoštovalo (Odluka Upravnog vijeća od 07.07.2011. godine o smanjenju vrijednosti boda za mjesec srpanj do kraja godine sa 0.756 KM na 0,703 KM po kojoj se sredstva namjenjena za financiranje zdravstvene zaštite umanjuju za 7%). Vlada je također naložila Upravnom vijeću da nastavi sa ugovaranjem sa zdravstvenim ustanovama po vrijednosti boda koji je važio do mjeseca srpnja 2011. godine. Vlada je bila u obvezi organizirati sastanak sa Upravnim vijećem i ravnateljem Zavoda sa ciljem iznalaženja rješenja za saniranje deficita Zavoda. Da nije postupao u skladu sa odlukama Vlade, Zavod je mogao uštediti značajna sredstva u iznosu od 1.763.882 KM (koliko bi iznosilo ukupno smanjenje sredstava za financiranje primarne i bolničke zdravstvene zaštite od mjeseca srpnja do kraja 2011. godine).

Nastaviti aktivnosti, skupa sa Vladom Kantona Središnja Bosna, na iznalaženju načina za saniranje deficita iskazanog zaključno sa 31.12.2011. godine.

4.4 Prihodi Zavoda

Prema financijskim izvješćima Zavoda sa 31.12.2011. godine ukupno iskazani prihodi i primici iznosili su 78.852.502 KM što iznosi 97,21% od plana. U odnosu na isti period 2010. godine ostvarenje prihoda se povećalo za 4.292.536 KM ili 5,61%. Iskazani prihodi se odnose na prihode po osnovu poreza u iznosu od 74.483.511 KM i neporeske prihode u iznosu od 4.368.991 KM.

Najznačajnija stavka prihoda od poreza odnosi se na doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 70.857.467 KM. Osnova za naplatu ovih prihoda je Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o doprinosima FBiH (kojim se utvrđuju prihodi koji se trebaju ostvariti po osnovu doprinosa iz plaća na teret osiguranika i na plaće na teret poslodavca) i Odluka o osnovicama i stopama za obračunavanje i način obračuna i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna. Temeljem navedene odluke Zavod je iskazao prihode u iznosu od 3.626.044 KM od čega su najznačajniji prihodi po

osnovu doprinosa za zdravstvenu zaštitu umirovljenika u iznosu od 1.410.852 KM, prihodi po osnovu sredstava iz Kantonalne uprave za pitanje branitelja i invalida domovinskog rata u iznosu od 935.232 KM te prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu neuposlenih u iznosu od 870.607 KM.

Što se tiče neporeskih prihoda najznačajnije stavke odnose se na prihode po osnovu premije osiguranja ostvarene na osnovu Odluke o premiji–sudjelovanju osiguranih osoba u pokriću dijela dijela troškova zdravstvene zaštite na području Kantona Središnja Bosna (istu je donio Sabor kantona) i isti su iskazani u iznosu od 3.392.252 KM (96,21 % od plana), prihode po osnovu participacije u iznosu od 215.812 KM i prihode po osnovu INO osiguranja odnosno prihod iz naknada za zdravstvenu zaštitu članova obitelji radnika zaposlenih u inozemstvu, inozemnih umirovljenika i članova njihovih obitelji u iznosu od 654.114 KM. Člankom tri Odluke o premiji-sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području kantona je regulirano da Upravno vijeće do 30.11. tekuće godine utvrdi iznos premije za narednu godinu. Upravno vijeće je na svojoj 41. sjednici održanoj dana 21.12.2010. godine, donijelo Odluku o visini premije za područje KSB/SBK za period 01.01.-31.12.2011. godine u visini od 30 KM. U skladu sa istom, utvrđena premija se plaća u dva dijela i to prvi dio za period 01.01-30.06. u iznosu od 15 KM (ista se plaća u periodu od 27.12.2010 godine do 31.03.2011 godine) i drugi dio za period 01.07.-31.12.2011. godine u iznosu od 15 KM. Pravo na uplatu drugog dijela premije imaju osigurane osobe koje su uplatile prvi dio premije. Odlukom Upravnog vijeća od 09.06.2011 godine o plaćanju drugog dijela premije za 2011.godinu regulirano je da će se uplata drugog dijela vršiti u periodu od 13.06.-31.08.2011. godine. U skladu sa navedenom Odlukom, ravnatelj Zavoda je donio Naputak za primjenu Odluke o premiji-sudjelovanju osiguranih osoba u pokriću troškova zdravstvene zaštite na području kantona kojim je utvrđen način i postupak naplate premije te evidentiranja premije u zdravstvenoj iskaznici osigurane osobe.

4.5 Rashodi i izdaci

Zavod je u 2011. godini ostvario rashode u ukupnom iznosu od **80.344.642 KM** i isti su u odnosu na plan manje realizirani **za 3% ili za 2.729.360 KM**. U odnosu na isti period prethodne godine manji su za 114.885 KM. Od ukupno iskazanih rashoda i izdataka na rashode zdravstvene zaštite odnosi se 74.994.823 KM, na ostale rashode 3.013.994 KM i na rashode u funkciji osiguranja funkcioniranja sistema zdravstvene zaštite (rashodi Stručne službe) odnosi se 2.335.825 KM odnosno 2% od ukupnih rashoda.

4.5.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

U rashodima Stručne službe Zavoda na plaće i naknade zaposlenih sa porezima i doprinosima odnosi se 1.853.336 KM (manje od planiranog za 3%) a od čega su bruto plaće 1.350.747 KM, naknade plaća 502.589 KM i doprinosi poslodavca 151.622 KM. Isplate plaća i naknada vršene su u skladu sa Zakonom o radu, odredbama Općeg kolektivnog ugovora, Pravilnika o radu zaposlenika Zavoda i drugim propisim koji reguliraju ovu materiju. Prosječna isplaćena neto plaća djelatnika Zavoda u 2011.godini iznosila je 1.018 KM. Najveća isplaćena neto plaća u Zavodu iznosila je 3.034 KM, najniža 617 KM.

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 246.228 KM a obračunavane su u iznosu od 2% prosječne plaće u Federaciji. **Regres** je isplaćen u iznosu od 62.706 KM a obračunavan je u skladu sa internim aktima Zavoda u iznosu od 70% plaće zaposlenika ili najmanje u visini prosječne isplaćene plaće u Federaciji u zadnja tri mjeseca, ako je to za zaposlenika povoljnije. **Jubilarnе nagrade** u iznosu od 1.642 KM, **otpremnine** djelatnicima u iznosu od 17.732 KM, **pomoć u slučaju smrti i naknade za troškove liječenja** u iznosu od 21.291 KM obračunavane su i isplaćivane u skladu sa internim aktima. **Naknade za prijevoz** u iznosu od 63.972 KM isplaćivane su u skladu sa člankom 153 Pravilnika o radu u visini troškova prijevoza sredstvima javnog prometa. Uvidom u dokumentaciju vezanu za plaće i naknade nismo konstatale nepravilnosti.

Za **financiranje Upravnog vijeća u Zavodu** je utrošeno 46.300 KM. Isplata naknada članovima Upravnog vijeća vršena je u skladu sa Odlukom Vlade kantona u visini od (neto) 350 KM mjesečno i paušal po sjednici od 50 KM. Na naknade su obračunati i uplaćeni pripadajući porezi. **Ovi izdaci knjigovodstveno su evidentirani na poziciji bruto plaća i naknada a trebali su biti evidentirani na poziciji izdataka za materijal i usluge, u skladu sa kontnim planom.**

4.5.1.1 Naknade za rad povjerenstva

Na naknade za rad povjerenstva u 2011. godini ukupno je isplaćeno 38.569 KM. Iste se odnose na:

- **naknade za liječničko Povjerenstvo** (osam članova) za slanje pacijenata na liječenje izvan kantona imenovano od strane ravnatelja. Povjerenstvo se sastajalo jedanput tjedno a o svom radu sačinjavalo je izvješća koja su prezentirana članovima Upravnog vijeća. Odlukom br. 05-4-69/12 od 27.04.2012. godine Upravno vijeće je usvojilo izvješće ovog povjerenstva za 2011. godinu. Naknade članovima povjerenstva obračunavane su u iznosu od 70 KM (neto) po svakoj održanoj sjednici u skladu sa člankom 5. Rješenja o formiranju povjerenstva. Na ove naknade isplaćene u iznosu od 14.280 KM obračunavali su se porezi i doprinosi sukladno zakonskim propisima,
- **naknade za Povjerenstvo za prava osiguranika** (tri člana), imenovano od strane ravnatelja a koje je kao drugostupanjski organ imalo zadatak rješavati prigovore i žalbe upućene od strane osiguranih osoba na odluke donesene od strane ostalih povjerenstva-komisija kao i na donesena rješenja Stručne službe Zavoda o pravima osiguranih osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Povjerenstvo je zasjedalo po svim prigovorima i žalbama a za svoj rad primalo je naknade u iznosu od 70 KM po održanoj sjednici. O svom radu sačinjavali su izvješća koja su prezentirali Upravnom vijeću. Isto je odlukom br. 05-4-72/12 od 27.04.2012. godine usvojilo izvješće o radu povjerenstva za 2011. godinu. Na ove naknade isplaćene u iznosu od 1.050 KM obračunavali su se porezi i doprinosi sukladno zakonskim propisima,
- **naknade za Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret sredstava Fonda solidarnosti** (pet članova) imenovano rješenjem ravnatelja Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, isplaćene su u iznosu od 12.471 KM. Ovo povjerenstvo ima ovlasti davanja suglasnosti za liječenje u zdravstvenim ustanovama sa kojima je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH zaključio ugovore za liječenje na teret sredstava Federalnog fonda solidarnosti. Na ove naknade su obračunavani i uplaćivani porezi i doprinosi u skladu sa zakonskim propisima. Kako je ovo povjerenstvo imenovano od strane Federalnog zavoda isti je bio u obvezi financirati ga. Zavod je redovito dostavljao izvješća o radu Federalnom zavodu a temeljem ispostavljenih zahtjeva za refundaciju, Federalni zavod je vršio refundaciju isplaćenih sredstava u bruto iznosu.
- **naknade za Povjerenstvo za utvrđivanje privremene spriječenosti za rada u II stupnju** (četiri člana) imenovano rješenjem ravnatelja Zavoda uz naknadu od 70 KM neto po održanoj sjednici. Godišnje izvješće o radu navedenog povjerenstva usvojeno od strane Upravnog vijeća odlukom br. 05-4-71/12 od 27.04.2012. godine. Na ove naknade isplaćene u iznosu od 2.800 KM obračunavali su se porezi i doprinosi sukladno zakonskim propisima,
- **naknade za Povjerenstvo za medicinsku rehabilitaciju, ortopedsku pomagala i lijekove** (osam članova) imenovano rješenjem ravnatelja Zavoda a sa zadatkom donošenja odluka (na temelju potpune i uredno pribavljene medicinske dokumentacije) u pogledu medicinske rehabilitacije kao nastavak liječenja, osiguranja ortopedskih i drugih pomagala te lijekova izvan pozitivne liste lijekova koji se mogu propisati na teret sredstava Zavoda. Povjerenstvo je zasjedalo dva puta mjesečno o čemu su izrađivali izvješća. Naknada članovima povjerenstva isplaćivana je u iznosu od 70 KM neto po održanoj sjednici. Uvidom u dokumentaciju konsultirali smo da su na naknade obračunavani i uplaćivani porezi i doprinosi a godišnje izvješće o radu povjerenstva usvojilo je Upravno vijeće. Za naknade na ime ovog povjerenstva utrošeno je 5.740 KM tijekom 2011. godine.

Naknade za rad povjerenstva knjigovodstveno su evidentirane na poziciji izdataka za bruto plaće a trebali su biti evidentirane, u skladu sa kontnim planom, na poziciji izdataka za materijal i usluge.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za materijalne troškove Stručne službe Zavoda konstatirali smo da je Zavod usvojio većinu internih akata koji reguliraju nastanak troškova (reprezentacije, troškova telefona i mobitela, putnih troškova). Ovi troškovi realizirani su u iznosu od 417.148 KM što je za 17.148 KM ili 4% više od plana. Kako Financijskim planom materijalni troškovi Stručne službe Zavoda nisu razrađeni po vrstama troškova, iako su bili u obvezi u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, nismo mogli utvrditi koji su troškovi prekoračili planirane veličine. Najznačajniji troškovi na ovoj poziciji su izdaci za energiju u iznosu od 48.600 KM, izdaci za komunalne usluge u iznosu od 68.352 KM, izdaci za usluge najma imovine

i opreme u iznosu od 37.616 KM, izdaci za tekuće održavanje u iznosu od 29.441 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 25.399 KM, izdaci za mobilne telefone u iznosu od 6.295 KM, izdaci za putne troškove u iznosu od 4.995 KM.

Izdatke za financiranje rada Upravnog vijeća kao i naknade povjerenstva knjigovodstveno evidentirati, u skladu sa kontnim planom, na poziciji izdataka za materijal i usluge.

Financijski plan u dijelu materijalnih troškova Stručne službe Zavoda razraditi po svim vrstama troškova kako bi se moglo pratiti izvršenje Financijskog plana u ovom dijelu.

4.5.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite, u 2011. godini, ostvareni su u iznosu od 74.994.823 KM, od čega se na rashode primarne zdravstvene zaštite odnosi 26.855.918 KM, bolničke zdravstvene zaštite na kantonu 26.635.225 KM, bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona 10.801.976 KM, za ortopedska i druga pomagala 424.733 KM, za nabavku lijekova sa esencijalne liste 9.252.503 KM, lijekova po odobrenju Komisije 558.544 KM, te konzultativno-specijalističke i dijagnostičke usluge 393.092 KM.

U navedenim rashodima najznačajnija stavka se odnosi na primarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu koja za osigurana lica Zavoda obavljaju domovi zdravlja i bolnice sa kojima je Zavod, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, zaključio ugovore o pružanju primarne i sekundarne zdravstvene zaštite (jedanaest domova zdravlja i pet bolnica). Ugovori su zaključeni u skladu sa Pravilnikom o osnovama, kriterijima (mjerilima) za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama Kantona Središnja Bosna koji je donijela Vlada kantona. U skladu sa istim, broj radnih timova te sastav i broj zdravstvenih usluga u pružanju primarne zdravstvene zaštite utvrđuje se na osnovi Dokumentacijske osnove za izvedbu i provođenje primarne zdravstvene zaštite na području kantona. Broj osoba po timu utvrđen je standardom u skladu sa Dokumentacijskom osnovom. Pravilnikom je utvrđena vrijednost tima u bodovima a vrijednost boda utvrđuje svake godine Upravno vijeće Zavoda. Za 2011. godinu vrijednost boda bila je 0,756 KM. Plaćanje za usluge primarne i sekundarne zdravstvene zaštite Zavod je vršio u skladu sa ugovorima temeljem ispostavljenih faktura a isplata se vršila temeljem obračuna potpisanog od strane ravnatelja u dva dijela (prvi dio u iznosu od 80% se isplaćivao do desetog u mjesecu a drugi dio u iznosu od 20% do dvadesetoga u mjesecu za protekli mjesec). Utvrdili smo da je u skladu sa odredbom Ugovora sa zdravstvenim ustanovama (po kojoj Zavod zadržava pravo, po ukazanoj potrebi i neposrednog uvida u izvršavanju prava i obveza iz Ugovora o čemu se sačinjava Zapisnik), po nalogu ravnatelja, od strane ovlaštenih osoba u 2011. godini vršena kontrola utroška odobrenih sredstava zdravstvenim ustanovama. Uvidom u prezentirani Zapisnik konstatirali smo da nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Troškovi bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona veći su od plana za 2,88 % ili za 301.976 KM.

Uvjeti i postupak upućivanja osigurane osobe na liječenje u zdravstvene ustanove izvan kantona regulirano je Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja koji je donio Federalni ministar zdravstva. Uvjeti i postupak kao i način rješavanja zahtjeva za upućivanje osiguranih osoba izvan kantona regulirani su i Poslovnikom o radu Povjerenstva za odobravanje liječenja osiguranih osoba izvan Kantona koju je donijelo Upravno vijeće 2008. godine kao i Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite izvan područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome pripada osigurana osoba. Prema navedenom Poslovniku, Povjerenstvo imenovano Rješenjem ravnatelja Zavoda, ima nadležnost za rješavanje predmeta upućivanja osiguranih osoba na liječenje u zdravstvene ustanove izvan kantona u Federaciji BiH sa kojima Zavod ima zaključene ugovore. Također ovo Povjerenstvo je odobravalo liječenje osiguranih osoba kada je zdravstvena usluga od strane zdravstvene ustanove izvan kantona pružena u hitnim slučajevima. Za izvršene usluge zdravstvene ustanove su dostavljale fakture a fakturiranje i plaćanje je vršeno na osnovu stvarne realizacije sukladno sa Tarifom zdravstvenih usluga Federacije BiH i Odlukom o utvrđivanju vrijednosti boda za primjenu tarife pojedinačnih zdravstvenih usluga.

Troškovi ortopedskih pomagala ostvareni su više od plana za 11,77% ili za 44.733 KM. Prava osiguranika na ortopedska i druga pomagala utvrđena su Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala kao i Pravilnikom o izmjenama i dopunama istoga iz 2008., 2009. i 2011. godine (isto je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne politike kantona u 2008. godini). Ovim Pravilnikom utvrđeno je sudjelovanje Zavoda u troškovima nabave ortopedskih i drugih pomagala i materijala za ugradnju za potrebe

osiguranih osoba u Kantonu kao i rok trajanja pomagala. U skladu sa navedenim Pravilnikom na temelju nalaza i ocjene ovlaštenih doktora medicine, osiguranim osobama osiguravaju se ortopedska i druga pomagala u opsegu, s rokovima trajanja i uz naknadu iz sredstava zdravstvenog osiguranja. Osiguraniku je omogućeno pravo na ortopedsko pomagalo nakon što ordinirajući liječnik popuni propisani obrazac koji se zatim dostavlja u poslovnicu Zavoda na provjeru. Nakon izvršene provjere i nakon odobravanja zahtjeva, omogućava se osiguraniku pravo na ortopedsko ili drugo pomagalo od dobavljača sa kojima je Zavod sklopio ugovor nakon provedene zakonske procedure.

Nabavka ortopedskih pomagala pokrenuta je krajem 2010. godine odlukom ravnatelja na koju je Upravno vijeće dalo suglasnost. Izrađena je tenderska dokumentacija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obavjest o postupku nabavke putem otvorenog postupka podijeljene na 12 lot-ova, objavljena je u Sl. glasniku sa jasno utvrđenim kriterijima. Kriterij je bila ekonomski najpovoljnija ponuda sa cijenom 85%, rokom plaćanja 5%, garantnim rokom 5% i rokom isporuke 5% kao podkriterijima. Povjerenstvo imenovano od strane ravnatelja izvršilo je vrednovanje i ocjenu pristiglih ponuda i sačinilo zapisnik. Za nabavku slušnih pomagala (lot-10) jedna firma je nakon uloženog prigovora izjavila žalbu Uredu za žalbe koje je uvažilo prigovor i naložilo obustavu postupka po ovom lot-u. Nakon ponovne obavjesti u Sl. glasniku broj 44/11 i izrade nove tenderske dokumentacije povjerenstvo za nabavku je vrednovalo pristigle ponude za slušna pomagala. Pristigle su dvije ponude, ponovo je uložen prigovor koji je ravnatelj Zavoda odbio kao neosnovan i neblagovremen. Kako je firma uložila prigovor Uredu za razmatranje žalbi obustavljen je postupak, a nakon što je Ured odbio prigovor kao neosnovan ravnatelj Zavoda je donio odluku o dodjeli ugovora za slušna pomagala ponuđaču „Widex“ d.o.o. iz Sarajeva sa kojom je sklopljen okvirni sporazum na temelju Anexa 5 iz tenderske dokumentacije.

Kako za optička pomagala (lot 9) nije pristigla niti jedna ponuda i ovaj lot je poništen i nakon ponovne izrade tenderske dokumentacije dostavljena je jedna ponuda koja nije kvalificirana pa je nabavka optičkih pomagala ponovno poništena.

Za nabavku endoproteza (lot-3) na tendersku dokumentaciju uložila je prigovor jedna firma. Nakon što je ravnatelj Zavoda uvažio prigovor donesena je odluka o poništavanju postupka nabavke endoproteza.

Po ostalim lot-ovima sukladno preporukama povjerenstva koje je izvršilo vrednovanje pristiglih ponuda, ravnatelj je u skladu sa Anexom 5 (nacrt okvirnog sporazuma) iz tenderske dokumentacije sklopio okvirne sporazume sa odabranim ponuđačima. Sklopljen je Okvirni sporazum za nabavku ortopedskih pomagala (proteza za gornje i donje ekstremitete) sa poduzećem „Ortopro“ iz Viteza u vrijednosti 59.970 KM. Okvirni sporazum za nabavku štaka i štapova sklopljen je sa poduzećem „Ottobock adria“ d.o.o. Sarajeva u vrijednosti 4.165 KM. Okvirni sporazum za nabavku proteza za dojke sklopljen je sa poduzećem „Amoena“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 18.900 KM. Za nabavku sanitarnih sprava i pomagala sklopljen je okvirni sporazum sa poduzećem „Ortopedia international“ d.o.o. Sarajeva u vrijednosti od 162.591 KM. Objavljena je obavjest o sklapanju ugovora i poslano izvješće Agenciji za javne nabavke. Nakon provedene revizije dokumentacije vezane za nabavku ortopedskih pomagala utvrdili smo da je ista urađena sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

U rashodima zdravstvene zaštite značajnu stavku predstavljaju i troškovi izdatih lijekova u iznosu od 9.811.047 KM a koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 2,61%. U iskazanom iznosu na lijekove sa Liste lijekova koje financira Zavod odnosi se 9.252.503 KM a na lijekove po odobrenju Povjerenstva 558.544 KM. Vlada kantona je u studenom 2009. godine donijela Odluku o utvrđivanju Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda kantona. Istom je regulirano da će Zavod financirati lijekove s Liste lijekova u iznosu najniže tržišne cijene određenog generičkog naziva lijeka, određenog oblika, jačine i pakiranja, određene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Zavod je nabavku lijekova sa Liste lijekova sa utvrđenim referalnim cijenama pokrenuo tijekom 2009. godine. U Zavodu je izrađena tenderska dokumentacija za nabavku lijekova a nakon izjavljenog prigovora na istu od strane firme „Bosnalijek“ d.o.o. Sarajevo, dio prigovora je uvažen i u tom dijelu je izvršena izmjena tenderske dokumentacije a dio je odbijen kao neutemeljen (odluka ravnatelja br. 02-232-2/09 od 30.06.2009. god.). Poduzeće Bosnalijek d.o.o. Sarajevo izjavilo je žalbu Uredu za razmatranje žalbi pa je Zavod u Sl. glasniku broj 66/09 od 24.08.2009. godine objavio Izmjenu obavjesti nabavke u smislu produženja roka za prijem ponuda do odgovora Ureda za razmatranje žalbi. Rješenjam broj U-724/09 od 09.09.2009. godine Ured za razmatranje žalbi **odbija žalbu poduzeća „Bosnalijek“ kao neutemeljenu.** Protiv navedenog Rješenja u zakonskom roku poduzeće „Bosnalijek“ je pokrenuo upravni spor kod Suda BiH. Presudom Suda BiH od 20.05.2010. godine tužba poduzeća „Bosnalijek“ je uvažena, poništena je odluka ugovornog organa i predmet je vraćen prvostupnjском organu na dalji postupak. Bez obzira na spor Zavod je nastavio

postupak, ali nije raspisivao novi tender već su odlučili postupiti u skladu sa dopisom Federalnog ministra zdravlja (br 01-37-2859/10) vezanog za sastanak koordinacije ministara zdravlja u FBiH. U Zapisniku sa navedenog sastanka data je preporuka zavodima zdravstvenog osiguranja da se postupi po tzv. "modelu Sarajevskog i Tuzlanskog kantona" te da se utvrde privremene cijene lijekova sa pozitivne liste lijekova kantona, koje će potvrditi Vlade kantona sukladno članku 83. Zakona o lijekovima sa naznakom da su iste privremene i da važe do donošenja podzakonskog akta o cijenama lijekova na državnom nivou od strane Vijeća ministara BiH. U skladu sa istim Zavod je uputio dopis svim veleprodajama registriranim na teritoriju Federacije sa zahtjevom za dostavu cijena lijekova sa Liste lijekova koji se financiraju iz sredstava Zavoda po kojima su spremni vršiti isporuku lijekova za područje Kantona Središnja Bosna. Na temelju ponuđenih cijena Upravno vijeće Zavoda donijelo je Privremenu odluku o cijenama i načinu financiranja lijekova sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda (30.04.2010. godine i 07.07.2011. godine) kao i Odluku o izmjenama i dopunama iste u 2010. i 2011. godini. **Nije prezentirano da je na ovu Odluku Vlada kantona dala suglasnost.** Istom su utvđene veleprodajne cijene svih ponuđenih zaštićenih naziva lijekova po svakom generičkom nazivu lijeka, obliku, jačine i pakiranja i najniže veleprodajne cijene lijekova po svakom generičkom nazivu lijeka, određenog oblika, jačine i pakiranja. Također, istom je utvrđeno da će Zavod lijekove sa Liste lijekova financirati u visini najniže tržišne cijene određenog generičkog naziva lijeka, određenog oblika, jačine te pakiranja. Za primjenu ove odluke Upravno vijeće je donijelo Naputak. Sastavni dio Naputka je tabelarni pregled na kojem se nalazi: generička lista lijekova, veleprodajne cijene po kojima će ugovorne ljekarne osiguranim osobama izdavati lijekove sa Liste lijekova uz obračunat PDV, najniža cijena koju u cjelosti financira Zavod uz obračunat PDV, iznos doplate (visina razlike između cijene propisanog lijeka od strane liječnika i cijene lijeka koju financira Zavod, odnosno razlika koju će osigurana osoba platiti uz obračunat PDV ukoliko ne želi da joj se propiše najjeftiniji lijek, maksimalan broj originalnog pakiranja lijekova sa Liste lijekova i šifra lijeka. Naputak je dostavljen svim ljekarnama, domovima zdravlja i poslovnica Zavoda. **Ovako utvrđene cijene lijekova nisu u skladu sa cjenama lijekova iz Naredbe o utvrđivanju referalnih cijena lijekova koju je donio Federalni ministar zdravlja u 2007. godini (iste su niže od referalnih cijena) kojom je regulirano, da su, Zavodi zdravstvenog osiguranja kantona koji na pozitivnim listama lijekova kantona imaju cijene utvrđene u drugačijem iznosu od referalnih cijena, dužni iste uskladiti sa referalnim cijenama.** Tijekom 2011. godine Zavod je sklapao ugovore sa ljekarnama na mjesec dana (za prvih osam mjeseci) a nakon toga na tri mjeseca. U skladu sa ugovorima **ljekarne su obvezne osigurati opskrbu lijekovima sa Liste lijekova po cijenama utvrđenim odlukom Upravnog vijeća Zavoda.** Ljekarne su za isporučene lijekove plaćale veleprodajama a Zavodu ispostavljale fakture za izdate lijekove sa Liste lijekova u skladu sa cijenama iz Odluke Upravnog vijeća.

Ugovorima Zavoda sa zdravstvenim ustanovama Kantona Središnja Bosna, za obavljanje primarne zdravstvene zaštite utvrđen je mjesečni iznos sredstava za lijekove sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda a koja može propisivati Dom zdravlja. Također, ugovorom je regulirano da će se, u slučajevima kada zdravstvena ustanova prekrši navedenu odredbu, mjesečni iznos sredstava umanjiti za navedeno prekoračenje. Uvjerili smo se da se vršila kontrola odredbi ugovora sa zdravstvenim ustanovama pa smo utvrdili da Referent za kontrolu u Zavodu na osnovu ispostavljenih faktura od strane zdravstvene ustanove kontrolira iznos novčanih sredstava za izdate lijekove i ako utvrdi prekoračenje u odnosu na ugovoreni mjesečni iznos, kontrolor pravi pregled sa iznosom prekoračenja po zdravstvenim ustanovama i dostavlja u računovodstvo s ciljem da se umanjí faktura za navedeno prekoračenje za naredni mjesec. **Međutim, utvrdili smo da Zavod u 2011. godini za utvrđena prekoračenja nije umanjivao fakture zdravstvenim ustanovama. Upravno vijeće je 22.02.2012. godine donijelo Odluku kojom je regulirano da će se domovima zdravlja koji su u periodu od 01.01. do 31.12. 2011. godine propisali lijekove sa Liste lijekova u iznosu većem od odobrenog za 2011. godinu, prekoračeni iznos umanjiti od ugovorenih sredstava u šest jednakih rata u periodu od 01.01.- 30.06 2012. godine.**

Također je Upravno vijeće Zavoda u 2009. godini donijelo Odluku kojom se utvrđuje maksimalna broj originalnih pakiranja lijekova sa Liste lijekova koji se mogu propisivati izdavati na teret sredstava Zavoda jednom osiguraniku tijekom jednog mjeseca a sastavni dio odluke je maksimalan broj originalnih pakiranja lijekova. Temeljem navedene odluke, ravnatelj Zavoda je Rješenjem formirao Povjerenstvo za praćenje provođenja odredbi Odluke Upravnog vijeća o mjesečnom ograničenju izdavanja originalnih pakovanja. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Povjerenstvo, nakon izvršenog uvida u elektronski ispis propisanih recepata od strane domova zdravlja i izdatih lijekova po istim, za određeni mjesec sačinjavalo Zapisnike. Uvidom u Zapisnike Povjerenstva (podaci se unose iz dokumentacije koju dostavljaju

zdravstvene ustanove u aplikaciju HCFIS u kojoj se nalazi standard za doze lijekove i sve što nije u skladu sa standardom je prekoračenje) za mjesec svibanj, srpanj i rujna 2011. godine utvrdili smo da je Povjerenstvo utvrdilo određena prekoračenja izdanih lijekova po domovima zdravlja. **Uvjerili smo se da je za iznos prekoračenja, zdravstvenoj ustanovi umanjena faktura za sljedeći mjesec što znači da se vrši adekvatna kontrola maksimalnog broja originalnih pakiranja lijekova.**

Iako su propisi na nivou FBiH bili jedinstveni, kantonalni zavodi u FBiH su primjenjivali različite postupke nabavke lijekova pa su i cijene lijekova koju su kantonalni zavodi plaćali ljekarnama bile različite. Referalne cijene su bile obvezujuće, fiksne i veće od cijena po kojima su pojedini kantoni nabavljali lijekove. Nakon donošenja Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH, otvorilo se pitanje važenja podzakonskih federalnih propisa iz ove oblasti posebno liste lijekova i cijene lijekova. Međutim, isto tako do početka 2012. godine podzakonska akta na državnom nivou iz ove oblasti nisu donesena. Dana 27.10.2011. godine Vlada FBiH je donijela Odluku o Listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH po kojoj su kantoni obvezni u roku od 60 dana od stupanjem na snagu ove Odluke, usuglasiti kantonalne pozitivne liste lijekova sa Federalnom esencijalnom listom lijekova. Ovom Odlukom utvrđene su cijene lijekova koje su obvezujuće za proizvođače lijekova, zastupnike inostranih proizvođača lijekova, veleprometnike lijekova, zavode i zdravstvene ustanove, nakon provedenog pregovaračkog postupka od strane Federalnog ministarstva zdravstva. Odlukom je također regulirano da se revizija cijena obavlja svake godine nakon objave godišnjeg obračuna cijena lijekova od strane državne Agencije za lijekove. Danom stupanja na snagu ove Odluke prestala je da važi prethodna federalna Odluka o Listi esencijalnih lijekova i Naredba o referalnim cijenama koju je donijelo Federalno ministarstvo zdravstva 2007. godine. Smatramo da se navedenom odlukom jedinstveno prevazišao period do usklađivanja entitetskih propisa sa državnim Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima, odnosno do donošenja podzakonskih akata na državnom nivou od strane Vijeća ministara. Ovom odlukom se usaglašavaju pozitivne liste lijekova kantona sa Federalnom esencijalnom listom lijekova kao i usuglašavanje postojećih cijena lijekova na pozitivnim listama kantona sa cijenama lijekova utvrđenim u Federalnoj esencijalnoj listi lijekova.

U suradnji sa resornim ministarstvom, kontinuirano pratiti aktivnosti na usuglašavanju zakonskih propisa koji se odnose na nabavku lijekova i inicirati, putem svojih predstavnika kod Vijeća ministara BiH, donošenje podzakonskih akata.

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za nabavke ortopedskih pomagala i troškova zdravstvene zaštite izvan kantona samo do visine utvrđene u Financijskom planu.

4.5.3 Tekući transferi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos od **2.805.349 KM** od čega se najveći iznos od **2.425.982 KM** odnosi se na **naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad**. Ove naknade realizirane su za 1% više od plana što nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH koji propisuje utrošak sredstava samo do visine utvrđene u Financijskom planu. Zakonom o zdravstvenom osiguranju, regulirano je da se naknada plaće određuje u **visini od najmanje 80% osnovice za naknadu** s tim da ne može biti niža od iznosa minimalne plaće važeće za mjesec za koji se utvrđuje naknada. Prema Zakonu visinu naknade plaće i najviši iznos naknade plaće koja se isplaćuje na teret županijskog zavoda utvrđuje Upravno vijeće Zavoda. U skladu sa člankom 57 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Upravno vijeće Zavoda je na sjednici održanoj 23.03.2011. godine usvojio Pravilnik o naknadi plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rada na teret Zavoda sa primjenom od 01.01.2011. godine na temelju kojeg je ravnatelj Zavoda donio Naputak za primjenu istoga. U skladu sa istim na teret sredstava Zavoda obračunava se bruto naknada plaće koja se sastoji od doprinosa iz osnovice i neto naknade. Osnovica za obračun naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad utvrđuje se sukladno članku 29 Zakona o radu. Osnovicu za naknadu plaće čini bruto plaća osiguranika za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila privremena spriječenost za rad. Naknada plaće obračunava se u visini 80% od osnovice za naknadu plaće a najniži iznos naknade plaće ne može biti niži od iznosa najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom na teritoriju Federacije. Izuzetno visina naknade iznosi 100% kada se radi o privremenoj spriječenosti za rad u slučaju bolesti i komplikacija prouzrokovanih trudnoćom i porođajem i u slučajevima privremene spriječenosti za rad zbog transplantacije

živog tkiva i organa u korist druge osobe. Zahtjevi za povrat isplaćene naknade plaće poslodavci predaju u poslovnica Zavoda prema mjestu sjedišta obveznika uplate doprinosa. Pravo na povrat isplaćene naknade plaće, imaju obveznici uplate doprinosa koji uredno izmiruju dospjele obveze po osnovu doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje što se provjerava u Službi. U skladu sa člankom 57 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Zavod je u obvezi povratiti isplaćenu naknadu u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat, međutim Zavod to ne poštuje. Po riječima uposlenika Zavoda to nije moguće ispoštovati zbog tijeka same procedure rješavanja po zahtjevu.

Dosljedno poštivati Zakon o proračunima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda samo do visine utvrđene u Financijskom planu.

Dosljedno provoditi članak 57 Zakona zdravstvenoj zaštiti kojim je utvrđen rok od 45 dana(od dana prijema zahtjeva za povrat) za povrat isplaćene naknade plaće zbog privremene spriječenosti za rad.

4.6 Javne nabavke za potrebe Stručne službe

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u FBiH Upravno vijeće Zavoda usvojilo je Procedure za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki koje se financiraju iz sredstava Zavoda i Pravilnik o postupku izravnog sporazuma. **U skladu sa internim aktima ravnatelj Zavoda donio je plan javnih nabavki odnosno plan nabavki stalnih sredstava ali bez iskazanih planiranih veličina (samo su pobrojane vrste nabavki i planirani postupak provedbe nabavke) što nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH. Plan nabavki stalnih sredstava treba sadržavati predmet nabavke, okvirnu vrijednost nabavke i dinamiku realiziranja nabavki.**

U okviru Financijskog plana za 2011. godinu Zavod je planirao kapitalne izdatke u iznosu od 100.000 KM za nabavku dijela softverske opreme za različito poslovanje od čega je realizirano samo 13.040 KM. Provedenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti. Izvršenim uvidom u dokumentaciju **tekućih nabavki**, nabavke tonera (14.260 KM), uredskog materijala (13.268 KM), tiskаница (8.925 KM), goriva (5.829 KM), usluga osiguranja (2.670 KM) konstatirano je da je najveći dio nabavki izvršen konkurentskim postupkom u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH i internim aktima. O izvršenim nabavkama slali su izvješće Agenciji za javne nabavke.

Tijekom revidirane 2011. godine izvršena je nabavka putem otvorenog postupka bezglutenske hrane u vrijednosti od 153.586 KM, Uvidom u dokumentaciju vezano za navedenu nabavku nismo utvrdili nepravilnosti..

Plan nabavki stalnih sredstava u cijelosti sačiniti u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH sa iskazanim planiranim veličinama.

4.7 Kapitalni transferi

Za kapitalne transfere tijekom revidirane 2011. godine utrošeno je 208.645 KM. Izvršenim uvidom u dokumentaciju vezanu za navedene transfere konstatirali smo da se isti odnose na nabavku opreme i dijelova za postojeću opremu za zdravstvene ustanove na području kantona. Nabavke su realizirane temeljem zahtjeva upućenih od strane zdravstvenih ustanova i Odluke Upravnoga vijeća o realiziranju nabavki iz sredstava Zavoda. **Međutim, člankom 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti regulirano je da kanton osigurava sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite na području kantona koji utvrđuje Vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra. Po izjavi odgovornih osoba u Zavodu, Upravno vijeće koje je odobrilo nabavke, procijenilo je kako je za Zavod isplativije platiti nabavljenu opremu nego slati korisnike osiguranja izvan županije.**

Kod nabavki opreme za zdravstvene ustanove postupati u skladu sa člankom 13 Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

4.8 Stalna i novčana sredstva

Na dan 31.12.2011. godine iskazana je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od **1.099.001 KM** i ista se odnosi na knjigovodstvenu vrijednost zgrada u iznosu od 974.174 KM, namještaja i opreme u iznosu od 130.256 KM. Temeljem Pravilnika o popisu i Odluke o vršenju popisa i Rješenja o formiranju Povjerenstava za provođenje popisa, izvršen je popis sredstava na dan 31.12.2011. godine a isto je usvojilo Upravno vijeće odlukom br. 05-4-22/12 od 22.02.2012. godine. Uvidom u popisne liste konstatirano je da iste sadrže sve potrebne pokazatelje (inventurne brojeve, naziv, količinu, vrijednost, otpisanu vrijednost i sadašnju vrijednost) u skladu sa zakonskim propisima.

Na osnovu knjigovodstvene dokumentacije, utvrdili smo da je iz poslovnih knjiga izvršeno isknjižavanje otuđene opreme iz poslovnice Travnik temeljem zapisnika policije i Odluke Upravnog vijeća u vrijednosti od 4.762 KM. Isknjižavanje pokvarenog mobilnog aparata u iznosu od 612 KM izvršeno je temeljem Odluke Upravnog vijeća a da prethodno nije formirana komisija koja će izvršiti likvidaciju, prodaju ili doniranje rashodovane opreme, te sačiniti zapisnik na osnovu kojeg će se donijeti odluka koja će biti osnov za isknjižavanje imovine.

Kada su u pitanju poslovni prostori, Zavod još uvijek nije riješio pitanje uknjižbe vlasništva nad većim dijelom građevinskih objekata evidentiranih u knjigovodstvu. Po riječima odgovornih, ulažu se naponi pa je tako tijekom 2011. godine upućen zahtjev za utvrđivanje prava vlasništva od strane Zavoda Općini Kiseljak (kao i urgencija krajem 2011. godine).

Novčana sredstva obuhvaćena popisom odnose se na sredstva u blagajnama i računima kod Unicredit banke a stanje po popisu (izvod banke na dan 31.12.2011) odgovara stanju iskazanom u knjigovodstvu u iznosu od 3.669.026 KM.

Isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz poslovnih knjiga vršiti nakon što posebna komisija izvrši odstranjivanje imovine iz Zavoda (uništenje, prodaja ili ustupanje bez naknade), sačini zapisnik a nadležno tijelo donese odluku o načinu likvidiranja imovine.

Nastaviti aktivnosti na utvrđivanju vlasništva nad poslovnim prostorima Službe i na njihovoj uknjižbi.

4.9 Potraživanja i obveze

Na dan 31.12.2011. godine u finansijskim izvješćima Zavoda iskazani su kratkoročni plasmani u iznosu od 574.441 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 150 KM a obveze i razgraničenja u iznosu od 9.764.057 KM.

Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza nakon izvršenog popisa predložilo je menadžmentu Zavoda otpis potraživanja u iznosu od 4.323 KM zbog zastare. Odlukom Upravnog vijeća **br.05-4-25/12 Služba za finansijsko računovodstvene poslove bila je zadužena za realiziranje iste. Za otpis ovih potraživanja Zavod nije tražio suglasnost ministarstva financija kantona. Uvidom u Elaborat o popisu konstatirali smo kako povjerenstvo za popis nije evidentiralo kratkoročna razgraničenja u iznosu od 150 KM a koja se odnose na razgraničene rashode zakupnine.** Iskazani kratkoročni plasmani u iznosu od 574.441 KM odnose se na evidentirane sumnjive i sporne depozite kod poslovnih banaka utvrđenih po početnoj bilanci zavoda a odnose se na sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci u iznosu od 518.660 KM i Gospodarskoj banci u iznosu od 55.782 KM. Iz dokumentacije vezane za ova sredstva uvjerali smo se da menadžment ulaže napore za rješavanje ovih spornih depozita koliko je u njegovoj moći.

U Zavodu su usvojili interni akt Naputak o procedurama stvaranja obveza. U skladu sa istim ravnatelj Zavoda odobrava stvaranje obveza u skladu sa Finansijskim planom Zavoda i planom nabavki i na temelju sklopljenih ugovora i primljenih faktura. Od ukupno iskazanih obveza i razgraničenja u iznosu od 9.764.057 KM na kratkoročne tekuće obveze odnosi se 4.815.009 KM, na obveze prema djelatnicima 170.690 KM i na obveze nastale temeljem potpisanih ugovora za pružene usluge bolničke i primarne zdravstvene zaštite 4.778.360 KM (isti se odnose na 12 mjesec 2011. godine).

U okviru iskazanih tekućih obveza, obveza prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 2.586.850 KM (za ortopedsku pomagala, zdravstvene usluge koje se pružaju osiguranicima izvan županije kao i usluge tercijarnog nivoa). U okviru ove stavke najznačajniji iznos od 2.189.345 KM odnosi se na obveze prema Kliničkom centru Sarajevo za redovite mjesečne obveze odnosno fakture iz 10, 11 i 12 mjeseca 2011.

godine (1.564.142 KM), obveze prema KCU Sarajevo po osnovu dijagnostičkih usluga za koje se vodi sudski spor (525.728 KM). Na obveze po osnovu refundiranja bolovanja odnosi se 816.475 KM (u okviru kojeg iznos od 103.920 KM se odnosi na obveze iz ranijeg perioda). Po izjavama odgovornih osoba u Zavodu navedene (sporne) obveze nisu plaćene na vrijeme jer podnosioci zahtjeva za refundiranje (fizičke i pravne osobe) nisu izmirile svoje obveze prema Zavodu na ime doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za period za koji se traži refundiranje. Povjerenstvo za popis obveza predložilo je menadžmentu otpis obveza zbog zastare u iznosu od 8.238 KM. Odlukom Upravnog vijeća br.05-4-24/12 izvršen je otpis navedenog iznosa. Na obveze prema ljekarnama odnosi se 1.267.651 KM (obveze za 11. i 12. mjesec 2011. godine) a obveze prema zdravstvenim ustanovama za mentalno zbrinjavanje u iznosu od 90.158 KM odnose se na period 11. i 12. mjeseca 2011. godine. Za evidentirane obveze Zavod je primao Izvode otvorenih stavki od kojih je 33 sa usuglašenim a 27 sa neusuglašenim saldonom. **Uvidom u Elaborat o popisu konstatirali smo kako Povjerenstvo za popis nije evidentiralo obveze prema djelatnicima u iznosu od 170.690 KM. Ove obveze izmirene su tijekom siječnja 2012. godine.**

Popis obveza i potraživanja u cijelosti vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza u Zavodu.

5. KOMENTAR

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Središnja Bosna, u ostavljenom roku, očitovao se na Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća Zavoda zdravstvenog osiguranja za 2011. godinu, dopisom broj 01-316/12 od 14.08.2012.godine u kojem su dati određeni komentari i obrazloženja. Navedeni komentar vezano za poglavlje Postupanje po preporukama iz 2006. godine (preispitivanje odredbi Statuta Zavoda vezano za trajanje mandata ravnatelja Zavoda) nakon dostavljanja dodatne dokumentacije, uvažen je i inkorporiran u konačno Izvješće. Ostale komentare i obrazloženja koji se odnose na: nedobivenu suglasnost Vlade kantona na Privremenu odluku Upravnog vijeća o cijenama i načinu financiranja lijekova sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda, neevidentiranje obveza prema djelatnicima u Elabotaru o popisu i na Finansijski plan koji u dijelu materijalnih troškova stručne službe Zavoda nije razrađen po vrstama troškova što onemogućava praćenje njegovoga izvršenja, nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja i nije priložena relevantna dokumentacija u odnosu na dokumentaciju sa kojom je tim za reviziju već raspolagao i koja bi utjecala na izmjenu datih nalaza i mišljenja, te se ovo izvješće smatra konačnim.

Rukovoditelj
Sektora za finansijsku reviziju
Anica Pudar, dipl. oec.

Vođa tima:
Jadranka Novak, viši revizor
Članovi tima:
Dubravka S. Barbarić, revizor
Vedran Zovko, pomoćnik revizora

Prilog br. 1.
Izvršenje Financijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna na dan 31.12.2011. godine
u KM

C-to	Vrsta prihoda	Finansijski plan za 2011. Godinu	Izvršenje plana na dan 31. 12. 2011.g	Odstupanje od financijskog plana	Izvršenje plana za 2010. g.
1	2	3	4	5	6
710000	Prihodi od poreza	76.092.002	74.483.511	1.608.491	72.436.317
712000	Doprinos za socijalnu zaštitu	76.092.002	74.483.511	1.608.491	72.436.317
720000	Neporeski prihodi	4.370.000	4.368.991	1.009	4.030.849
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	4.370.000	4.368.991	1.009	4.030.849
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	4.370.000	4.368.991	1.009	4.030.849
732000	Tekuće potpore od ostalih nivoa vlasti	2.612.000	1.907.200	704.800	-
	Ukupno prihodi i primici	83.074.002	78.852.502	4.221.500	73.163.062
611000	Plaće i naknade zaposlenih	1.960.000	1.853.336	106.664	1.734.886
611100	Bruto plaće i naknade	1.425.000	1.350.747	75.000	1.266.222
611200	Naknade troškova zaposlenih	535.000	502.589	31.909	468.664
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	150.000	151.622	1.622	143.335
613000	Izdaci za materijal i usluge	75.361.990	75.312.651	49.339	74.936.200
613100	Putni troškovi	12.000	4.995	7.005	6.706
613200	Izdaci za energiju	50.000	48.600	1.400	41.933
613300	Izdaci za komunalne usluge	75.000	68.352	6.648	73.601
613400	Nabavka materijala	10.483.000	10.268.353	214.647	11.834.510
613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	13.000	11.538	1.462	4.964
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	40.000	37.616	2.384	37.526
613700	Izdaci za tekuće održavanje	25.000	29.441	4.441	19.982
613800	Izdaci za osig., bankarske usluge	12.000	11.416	584	13.258
613900	Ugovorne usluge	64.631.990	64.832.340	180.350	62.898.719

614000	Tekući transferi	2.790.400	2.805.349	14.949	3.404.703
614100	Grantovi drugim nivoima vlade	40.400	40.400	-	40.400
614200	Grantovi pojedincima	150.000	126.646	23.354	143.153
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	2.600.000	2.638.302	38.302	3.219.150
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	100.000	13.040	86.960	71.069
821300	Nabavka opreme	100.000	13.040	86.960	71.069
680000	Doznake iz proračuna		208.645		169.354
Ukupno rashodi i izdaci		83.074.002	80.344.642	2.729.360	80.459.527
Suficit					
Deficit		2.611.612	1.492.140	1.119.472	3.922.361
Broj zaposlenih		74	72		66